OSLOBOĐENJE • PETAK, 17. OKTOBAR/LISTOPAD 2025.

Dnevnički zapisi velikog humanitarca

Michele Capasso je kroz prijateljstva sa Predragom Matvejevićem, Izetom Sarajlićem, Abdulahom Sidranom i drugima prenosio ratna svjedočanstva u svijet

Piše: **NISAD SELIMOVIĆ**

U Historijskom muzeju Bosne i Hercegovine jučer je promovisana knjiga italijanskog pisca i humanitarca Michelea Capassa "Ratni dnevnici - Bosna". Izdanja koja su promovisana su trenutno na italijanskom i engleskom jeziku, dok će bosansko izdanje izaći u narednom periodu.

U pitanju je prva knjiga u seriji izdanja Fondazione Mediterraneo koja svjedoče o velikim sukobima prošlog i ovog stoljeća. U suštini je riječ o dnevničkim zapisima Capassa i prepričava njegovo iskustvo u Bosni i Hercegovini od 1964. do danas, uz razne epizode njegovog prijateljevanja sa brojnim poznatim i nepoznatim ljudima, a što je za posljedicu imalo djela solidarnosti prema žrtvama rata koji je prouzročio stotine hiljada nevinih žrtava.

Vrlo posjećena promocija / NISAD SELIMOVIĆ

Vrijednost dijaloga

Jedan od protagonista knjige je i Predrag Matvejević, pisac i esejist, koji je s autorom podijelio najznačajnije trenutke na prijelazu tisućljeća, od 1988. pa sve do 2017.

- To je priča o jedinstvenim ljudskim iskustvima u historijskom trenutku kada je Mediteran, na prijelazu milenija, preuzeo strateški važnu ulogu za postizanje dijaloga i mira. To je priča o Sarajevu i Srebrenici, gradu u kojem je 11. jula 1995. počinjen najveći genocid na tlu Evrope nakon Drugog svjetskog rata, kazao je na promociji Miguel Angel Moratinos, zamjenik generalnog sekretara i visoki predstavnik za Alijansu civilizacija Ujedinjenih nacija, te specijalni izaslanik UN-a za borbu protiv islamofobije.

- Bratoubilački rat, etničko čišćenje, urbicid, memoricid, genocid: protiv svega što se događalo u Bosni i Hercegovini i općenito u bivšoj Jugoslaviji i na Balkanu, Michele Capasso poduzeo je akciju, ulažući sve svoje resurse i pozivajući ljude da ne odustaju, o čemu svjedoče priče ispričane u ovoj knjizi, gdje se sve može rigorozno provjeriti u dokumentima i slikama, naglasio je Moratinos.

On je istakao i da se značaj ove knjige ogleda u velikoj snazi koju su ljudi uspjeli razviti u suprotstavljanju nevoljama i boli uzrokovanoj ratom i besmislenom mržnjom, suočavajući se sa nevjerovatnim problemima, bez gubitka vjere u sutrašnjicu.

> Značaj ove knjige ogleda se u velikoj snazi koju su ljudi uspjeli razviti u suprotstavljanju nevoljama i boli uzrokovanoj ratom i besmislenom mržnjom

Prisutnima se obratila i ambasadorica BiH u Italiji Amira Arifović Harms.

- Michelea Capassa sam upoznala i prije nego je ova knjiga bila u planu. Nisam uopšte znala o kome se radi. On se obratio na konferenciji kojoj smo zajedno prisustvovali i dok je pričao o Bosni i Hercegovini, rasplakao se. Ne razmišljajući, ustala sam i otišla do njega da ga zagrlim. Takvi ljudi su jednostavno posebni, a posebna je i ova njegova knjiga, poručila je Arifović Harms.

Michele Capasso rođen je u selu smještenom na obroncima Vezuva (Napulj) 1954. Godine 1987. osnovao je Fondazione Mediterraneo, euromediteransku mrežu za dijalog između društava i kultura sa sjedištima u različitim zemljama. Širok je dijapazon njegovog djelovanja - bavio se raznim profesijama: fotograf (1967-1972), vlasnik galerije (1972-1978), slikar (od 1972) i arhitekt-inženjer (1978-1990), ostvarivši preko 500 značajnih projekata diljem svijeta.

Godine 1990. obustavio je svoje profesionalne aktivnosti, prodavši većinu imovine kako bi pomogao žrtvama ratova, posvetivši 37 godina života dijalogu i mirnom suživotu među narodima. Godine 1987. preveo je ideju Gustava Adolfa Rola u političko-institucionalni projekt Sjedinjenih država svijeta, u koji je u sljedećim godinama uključeno preko 180 zemalja i 16.000 organizacija i institucija civilnog društva, počevši s regijom šireg Mediterana. Počasni je profesor na nekoliko univerziteta, te je autor preko 150 studija.

Ostaviti trag

- Mnogo hvala gospodinu Capassu na svemu što je učinio da bi se glas iz Srebrenice čuo što dalje u svijetu. Njegova posvećenost istini je nemjerljiva i zaista mi je drago da je ova knjiga doživjela promociju u Sarajevu, rekla je Munira Subašić, predsjednica Udruženja "Pokret majki enklava Srebrenica i Žepa",

> Capasso je 1990. obustavio svoje profesionalne aktivnosti, prodavši većinu imovine kako bi pomogao žrtvama ratova

koja je dodala i da najviše mladih ljudi koji posjete Memorijalni centar u Srebrenici dolazi upravo iz Italije.

Sam autor je poručio da je počašćen što može promovirati svoje dnevničke zapise u Sarajevu, te da se nada da će oni pomoći u procesu pomirenja, ali i sprečavanju drugih sukoba.

- Danas svjedočiti znači provoditi mir. To je ustvari jedan čin činjenja mira. Nadam se da će je pročitati što više mladih ljudi, jer mladi mogu djelovati samo ako budu imali čista svjedočenja o onome što se ovdje dogodilo. Kao što je Predrag Matvejević govorio, "neki ljudi su rođeni da slijede put bivstvovanja. Drugi su rođeni da slijede čin činjenja. Ja sam zato danas ovdje - da zajedno činimo i da ostavimo trag koji će svjedočiti o tragediji neizmjernih razmjera koja je vas pogodila", istakao je Capasso.

Michele Capasso (drugi zdesna) sa gostima / NISAD SELIMOVIĆ